

ที่ รอ ๐๐๓๒.๐๐๕/ ๑๒๖๖๑

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
ถนนเทวาภิบาล รอ. ๔๕๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๒๘.๐๔/๑๔๕๑๘
ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายในการพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) เพื่อให้
ตอบสนองปัญหาสุขภาพ ในสถานการณ์ปัญหาของการบริหารจัดการและคุณภาพบริการการฟอกเลือดด้วย
เครื่องไตเทียม(Hemodialysis) การเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่และการพัฒนาระบบติดตาม
กำกับคุณภาพบริการไตเทียม และการจัดบริการร่วมฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของภาคเอกชนและการ
กำหนดเงื่อนไขสำหรับการจ้างเหมาบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของหน่วยบริการสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข

ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด จึงขอส่งรายละเอียดแนวทางการบริหารจัดการศูนย์
ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามรายละเอียดเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญมี โพธิ์สนาม)

นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
ปฏิบัติราชการแทน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มงานประกันสุขภาพ

โทร ๐ ๔๓๕๑ ๓๗๕๔

โทรสาร ๐ ๔๓๕๑ ๑๐๘๗

ผู้ประสานงาน นางปิยฉัตร จันทริโอวาท ๐๘ ๑๐๖๑ ๐๔๐๙

ประกัน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด
เลขที่ 41487
ลงวันที่ 23 ส.ย. 2558
เวลา

ที่ สธ ๐๒๒๘.๐๔/๑๕๖๙

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

งานประกันสุขภาพ
เลขที่ ๗๕๕
ลงวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๕๘
ผู้รับ

เรื่อง แจ้งแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายในการพัฒนาระบบบริการ (Service Plan) ที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพที่สำคัญ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่ได้มาตรฐานคุณภาพอย่างเสมอภาค ภายในเครือข่ายบริการที่เชื่อมโยงไร้รอยต่อ โดยได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขาไต ได้ประชุมในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อประเมินสถานการณ์ปัญหาและผลการดำเนินงาน ณ ปัจจุบันในทุกด้าน ได้ข้อสรุปเพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการและติดตามกำกับประเมินผล การบริการสุขภาพสาขาไต เพื่อการบริหารจัดการที่มีเอกภาพ คุณภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีรายละเอียดของแนวทางดำเนินการดังกล่าว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และมีองค์ประกอบดังนี้

๑. สถานการณ์ปัญหาของการบริหารจัดการและคุณภาพบริการการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis) ของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๒. การเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่และการพัฒนาระบบติดตามกำกับคุณภาพบริการไตเทียมของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๓. การจัดบริการร่วมฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของภาคเอกชนและการกำหนดเงื่อนไขสำหรับการจ้างเหมาบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ในหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

- ถัดจากกระทรวงสาธารณสุขส่งเอกสารต่อที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

คือ ตามคำสั่งที่ ๗๗๗/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

- เห็นชอบด้วย รพ. ทุกเขต

- ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายแพทย์ ธีระเกียรติ)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

☒ ลงนามแล้ว ☐ ลงนามแล้ว
☐ ดำเนินการ ☐ ลงนามแล้ว
☐ ลงนามแล้ว ☐ ลงนามแล้ว

สำนักบริหารการสาธารณสุข

กลุ่มงานพัฒนาระบบบริการ

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๖๓๓ (นางสาวอารีย์ เพ็ญสุวรรณ)

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๖๓๓ (นางสาวอารีย์ เพ็ญสุวรรณ)

(นายบุญมี โพธิ์สนาม)

นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)

ปฏิบัติราชการแทน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

แนวทางบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๑. สถานการณ์ปัญหาของการบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเป้าหมายให้โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จัดบริการฟอกเลือดสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย (End Staged Renal Disease) ในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็กทุกแห่ง และขยายไปในโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่ายอย่างน้อย ร้อยละ ๕๐ ของแต่ละเขตบริการสุขภาพ ในปี ๒๕๕๘ เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการฟอกเลือดโดยสะดวก แต่ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๗ มีการจัดบริการในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลทั่วไป ขนาดเล็ก และโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่าย จำนวนร้อยละ ๑๐๐,๙๒,๗๑ และ ๒๙ ตามลำดับ ทำให้ผู้ป่วยส่วนหนึ่งโดยเฉพาะนอกเขตเมือง อาจไม่ได้รับบริการตามความจำเป็นของโรค ในขณะเดียวกันการบริหารจัดการ ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่เปิดดำเนินการแล้ว กับการขยายศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเพิ่มขึ้น นั้น ยังมีปัญหาด้านการจัดการและคุณภาพบริการ ที่แตกต่างกันมากในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ รูปแบบการดำเนินการ มีการจัดบริการโดยโรงพยาบาลรัฐเอง และการบริหารจัดการร่วมของ ภาคเอกชนในโรงพยาบาลรัฐ ๔ รูปแบบได้แก่

- ๑.๑.๑ ใช้บุคลากรและอุปกรณ์ของรัฐ
- ๑.๑.๒ ใช้บุคลากรของรัฐ และอุปกรณ์ของเอกชน
- ๑.๑.๓ ใช้บุคลากรของเอกชนและอุปกรณ์ของรัฐ
- ๑.๑.๔ ใช้บุคลากรและอุปกรณ์ของเอกชน

ผลจากการบริหารจัดการที่ต่างรูปแบบนี้ ทำให้โรงพยาบาลไม่สามารถติดตามกำกับและประเมิน คุณภาพบริการฟอกเลือดได้ตามมาตรฐาน

๑.๒ การมีศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมหลายหน่วยในโรงพยาบาลเดียวกัน รวมทั้งที่จัดบริการ ร่วมกับเอกชน และใช้รหัสสถานบริการเดียวกัน มีผลในการเบิกค่าใช้จ่ายจากกองทุนได้โดยผ่านการตรวจ ประเมินและรับรองคุณภาพจาก คณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานไตเทียม (ตรต.) เพียง ๑ หน่วย โดย หน่วยอื่นๆ อาจไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพ แต่สามารถเปิดบริการ และเบิกค่าใช้จ่ายจากกองทุนผ่าน ทางรหัสสถานบริการเดียวกับศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ผ่านการตรวจประเมินและรับรองคุณภาพจาก ตรต.ได้

๑.๓ การกำหนดและมอบหมายแพทย์ผู้รับผิดชอบ ผู้ป่วยฟอกเลือดและคุณภาพของศูนย์ฟอกเลือด ด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลไม่ชัดเจนและไม่มีแบบแผน มีผลต่อคุณภาพการรักษาและการส่งต่อผู้ป่วย กรณีฉุกเฉินหรือภาวะแทรกซ้อน

๑.๔ การจ้างเหมาบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเอกชนในโรงพยาบาลรัฐ ตามระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้างของพัสดุ ไม่สามารถกำหนดการติดตามกำกับและควบคุมคุณภาพบริการได้

๒. การเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่ และการพัฒนาระบบติดตามกำกับคุณภาพบริการไตเทียม ของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ด้วยปัญหาด้านคุณภาพของศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในปัจจุบัน และความจำเป็นในการขยาย บริการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะระดับ

โรงพยาบาลชุมชน กระทรวงสาธารณสุข จึงควรกำหนดแนวทางบริหารจัดการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมทุกแห่ง ดังนี้

๒.๑ การสร้างเครือข่ายแพทย์และการกำหนดคุณสมบัติของแพทย์ผู้รับผิดชอบผู้ป่วยและศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในโรงพยาบาลระดับต่าง ๆ

๒.๑.๑ ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทุกหน่วย รวมทั้งหน่วยบริการร่วมของเอกชนต้องมีอายุรแพทย์โรคไตเป็นผู้รับผิดชอบ (ยกเว้นจังหวัดที่ไม่มีอายุรแพทย์โรคไต ให้อายุรแพทย์ซึ่งอบรมระยะสั้นโรคไตรับผิดชอบโดยจังหวัดจัดทำแผนให้มีอายุรแพทย์โรคไตภายในปี ๒๕๖๐)

๒.๑.๒ ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่เปิดบริการในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทุกหน่วยต้องมีแพทย์ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลขณะกำลังให้บริการฟอกเลือด (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไม่สามารถเปิดบริการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมได้ เนื่องจากไม่มีแพทย์ประจำคณะให้บริการฟอกเลือด)

๒.๑.๓ กำหนดอายุรแพทย์โรคไต รับผิดชอบศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมแต่ละแห่ง และระบบการตรวจเยี่ยมผู้ป่วยฟอกเลือดตามมาตรฐานคณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานไตเทียม (ตรต.) ให้เหมาะสมกับการงานและระบบการปรึกษาหรือส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินร่วมกับแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่ตั้งของศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

๒.๒ การเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่ ให้มีการทำงานร่วมกันเป็นรูปแบบเครือข่ายระดับเขต เพื่อการจัดสรรทรัพยากรและการจัดบริการที่เพียงพอและเหมาะสม จึงกำหนดให้มีกรรมการซึ่งแต่งตั้งระดับเขต เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการขอเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการ

๒.๒.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการ มีดังนี้

๒.๒.๑.๑ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดที่รับผิดชอบโรงพยาบาล ที่จะเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเป็นประธาน

๒.๒.๑.๒ ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการของเขต (CSO เขต) เป็นรองประธานคนที่ ๑

๒.๒.๑.๓ ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสาขาไตของเขต เป็นรองประธานคนที่ ๒

๒.๒.๑.๔ หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนั้น เป็นเลขานุการ

๒.๒.๑.๕ กรรมการประกอบด้วย อายุรแพทย์โรคไตในเขต จังหวัดละ ๑ คน และหัวหน้าพยาบาลศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในเขตนั้น หรือ ตัวแทนจังหวัดละ ๑ คน

๒.๒.๒ ข้อมูลประกอบการขอเปิดศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่ ตามความจำเป็นและความเห็นของคณะกรรมการฯ ได้แก่

๒.๒.๒.๑ คาดการณ์จำนวนผู้ป่วยที่จะเข้ารับบริการในศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมใหม่

๒.๒.๒.๒ จำนวนผู้ป่วยที่มีความลำบากในการเข้าถึงบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเดิม

๒.๒.๒.๓ โครงสร้างทางภูมิศาสตร์ในการเดินทาง

๒.๒.๒.๔ เครือข่ายและจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ที่เตรียมให้บริการในหน่วย

๒.๒.๒.๕ พื้นที่ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่ต้องนำเสนอก่อนเปิดบริการตามมาตรฐาน คณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานไตเทียม (ตรต.)

๒.๓ การพัฒนาระบบติดตามกำกับคุณภาพบริการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

๒.๓.๑ ศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมทุกศูนย์ในโรงพยาบาล ต้องผ่านการรับรองมาตรฐาน คณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานไตเทียม (ตรต.)

๒.๓.๒ ผู้ป่วยฟอกเลือดได้รับการตรวจเยี่ยมโดยอายุรแพทย์โรคไตตามมาตรฐานการรักษา และมีระบบตรวจสอบการเยี่ยมของแพทย์

๒.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล และรายงานผลตัวชี้วัดคุณภาพบริการฟอกเลือดเสนอต่อศูนย์คุณภาพของโรงพยาบาล และคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสาขาไตของเขต อย่างสม่ำเสมอ

๓. การจัดบริการร่วมโดยภาคเอกชนและการกำหนดเงื่อนไขสำหรับการจ้างเหมาบริการ

การจัดบริการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมโดยเอกชนในโรงพยาบาลรัฐ ช่วยให้การขยายบริการแก่ผู้ป่วยที่จำเป็นทำได้อย่างทั่วถึง และจำเป็นต้องดำเนินการตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างทางพัสดุ และมีระบบการติดตาม กำกับและประเมินคุณภาพบริการอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดให้การจัดหาศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมภาคเอกชน ร่วมให้บริการในโรงพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข มีองค์ประกอบ ดังนี้

๓.๑ การจัดซื้อจัดจ้างหรือจ้างเหมาบริการ ให้ดำเนินการตามระเบียบพัสดุโดยเคร่งครัด

๓.๒ การกำหนดเงื่อนไขในการทำสัญญาจ้าง ให้มีองค์ประกอบด้านคุณภาพด้วยทุกครั้ง ประกอบด้วย

๓.๒.๑ ระบุแพทย์ผู้รับผิดชอบและเครือข่ายโรงพยาบาล รับส่งต่อผู้ป่วยในโรงพยาบาลแต่ละระดับตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข

๓.๒.๒ มีระบบติดตามกำกับและประเมินคุณภาพบริการศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข

๓.๒.๓ คณะกรรมการสาขาไตของเขตมีสิทธิขอเข้าตรวจเยี่ยม โดยมีการบอกกล่าวศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๑ เดือน ก่อนเข้าไปตรวจ หากพบว่าการดำเนินงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานของ ตรต.ให้แก้ไขภายในเวลา ๓ เดือน และหากพบว่าไม่สามารถแก้ไขได้ให้โรงพยาบาลต้นสังกัดสามารถยกเลิกสัญญาได้

๓.๓ ต้องดำเนินการให้ผ่านการรับรองมาตรฐานคณะกรรมการตรวจรับรองมาตรฐานไตเทียม (ตรต.) ภายในเวลาที่กำหนด

๓.๔ กรณีศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมนั้น ใช้บุคลากรของโรงพยาบาลรัฐร่วมดำเนินการ ให้จัดทำข้อตกลงในการจัดค่าตอบแทนแก่หน่วยบริการตามระเบียบราชการ